

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/15/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125200642
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8125200642.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: W. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXXXX/XX, XXX XX A., právne zastúpená: JUDr. Mgr. Radim Komka, LL.M., advokát so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, proti žalovanému: BENCONT FINANCE, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpený: ČOLLÁK & PARTNERI advokátska kancelária s.r.o., so sídlom ul. Floriánska 19, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 45 946 868, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 20Csp/9/2025-54 zo dňa 04. apríla 2025, takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výrokoch II. a III. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 220, - eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 10,90 % ročne zo sumy 220,- eur od 08.02.2025 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva a žalobkyňa nemá právo na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie právne posúdil ustanovením § 52, § 53 odsek 8, § 100 odsek 1, 2, 3, § 107 odsek 1, 2, § 451 odsek 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 257 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

3. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobkyňa uzatvorila s Poštovou bankou, a.s. dňa 11.02.2008 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXX (ďalej aj ako „Zmluva“), na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 2.655,51 eura (80.000 Sk). Podľa listiny „Dohoda o splatení dlhu, Dohoda o privatívnej novácii“ Poštová banka, a. s. postúpila dňa 15.12.2010 pohľadávku z predmetnej zmluvy na nového veriteľa BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, so sídlom v Cypruse a následne na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 24.02.2011 bola pohľadávka postúpená na nového veriteľa PRO CIVITAS, s.r.o. ako postupníka. Z verejne dostupného registra - Obchodného registra vyplýva, že Spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o. zanikla v dôsledku zlúčenia, pričom právnym nástupcom bol žalovaný. Súd v prvej inštancie konštatoval, že v konaní nebola preukázaná dohoda o zaplatení celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (§ 565 Občianskeho zákonníka). Z úverovej dokumentácie, ktorá bola predložená takáto dohoda nevyplýva. Ak by sa však aj strany dohodli na možnosti zosplatenia, tak nedošlo k platnému zosplateniu. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania Poštová banka, a.s.

listom zo dňa 07.05.2009 vyhlásila predčasnú splatnosť úveru. V konaní však nebolo preukázané, aby bola žalobkyňa upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva. Pokiaľ ide o upomienku II. zo dňa 26.02.2009 tak žalovaný v konaní nepredložil doklad o doručení a ani odoslani. Navyše právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (druhá veta § 565 Občianskeho zákonníka). Za týchto okolností súd prvej inštancie dospel k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky pre platné zosplatenie, čo má za následok neplatnosť právneho úkonu - vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, pretože v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka tento úkon odporuje zákonu. Neplatnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru spôsobila, že pohľadávka vo výške, v akej bola postupovaná na BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, postupovaná byť nemohla, keďže konečná splatnosť úveru by podľa zmluvy nastala až dňa 11.02.2013. Pokiaľ teda Poštová banka, a.s. postúpila svoju pohľadávku konala v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a preto je zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 15.12.2010 neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor tohto právneho úkonu so zákonom). Absolútne neplatná prvá zmluva o postúpení pohľadávok má za následok aj neplatnosť nasledujúcich zmlúv o postúpení pohľadávky. V konaní nebolo sporné, že po postúpení pohľadávky na právneho predchodcu žalovaného, žalobkyňa uhradila žalovanému úver. Keďže žalovaný nenadobudol pohľadávku a prijímal plnenie od žalobkyne, bezdôvodne sa na úkor žalobkyne obohacoval.

4. Súd prvej inštancie sa následne zaoberal vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovaného. Žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS o čom predložila prehlásenie zo dňa 08.01.2025. Podľa uvedeného prehlásenia združeniu dňa 21.12.2024 predložila zmluvu o úvere. Po posúdení ju informovali, že Poštová banka, a.s. nepostupovala pri zosplatení v súlade so zákonom a došlo k bezdôvodnému obohateniu. Subjektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 21.12.2024. Žaloba bola podaná na súd dňa 29.01.2025, t.j. v 2 ročnej subjektívnej premlčacej dobe. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu tak súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2021 zo dňa 28.02.2022 a z ktorého vyplýva, že podľa rozsudku EU C-485/19 zásada efektivity bráni vnútroštátnej úprave objektívnej trojročnej premlčacej dobe a je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žaloba bola podaná na súd dňa 29.01.2025. V čase od 27.03.2020 do 30.04.2020 a od 19.01.2021 do 28.02.2021 však premlčacia doba neplynula v súlade so zákonom č. 62/2020 Z.z.. Premlčané sú teda všetky úhrady vykonané pred 13.11.2014. Súd prvej inštancie však omylom vychádzal pri vyhlasovaní rozsudku iba listiny aktuálny stav pohľadávky ku dňu 25.09.2015, a preto priznal žalobkyni iba sumu 220 eur, napriek tomu, že žalobkyňa uhradila po 13.10.2015 ešte celkovo sumu 360 eur. Keďže súd je viazaný vyhláseným rozsudkom (§219 ods. 4 C.s.p.), nemohol priznať žalobkyni aj sumu 360 eur.

5. Súd prvej inštancie v danom prípade nepovažoval predmetné konanie v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný sa úkor žalobkyne úmyselne bezdôvodne obohatil, keď prijímal plnenia napriek tomu, že musel si byť vedomý, že nie je veriteľom, že nedošlo k predčasnej splatnosti úveru, nakoľko nedisponoval dokladom o doručení upozornenia pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti. To, že žalobkyňa celý úver neuhradila je vo vzťahu k žalovanému irelevantne. Žalovaný, vzhľadom na neplatnosť postúpenia pohľadávky, nie je vo vzťahu k žalobkyni v postavení veriteľa, teda vo vzťahu k nemu sa nemôže jednať o rozpor s dobrými mravmi.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 odsek 2 C.s.p., pričom z odôvodnenia napadnutého rozsudku možno implicitne vyčítať, že na daný prípad aplikoval aj ustanovenie § 257 C.s.p.. Žalobkyňa bola úspešná v časti zaplatenia 220,- eur zo sumy 1.320,- eur, teda v rozsahu 16,67% a žalovaný vo zvyšných 83,33%. Úspech žalovaného, ktorý prevyšuje úspech žalobkyne je 66,66%. Žalovaný bol v konaní úspešnejší, avšak súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal. Za dôvody hodné osobitného zreteľa súd považoval skutočnosť, že k čiastočnému zamietnutiu žaloby došlo z dôvodu vznesenej námietky premlčania žalovaným, pričom však žalovaný sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil. Bolo by preto nespravodlivé, aby žalovanému mala žalobkyňa hradiť trovy konania.

7. Proti výrokom II. a III. podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedla, že za obdobie od 14.01.2011 do 11.09.2015 prijal žalovaný platby vo výške 960 eur s tým, že stav pohľadávky bol ku dňu 25.09.2015 vo výške 6.339,58 eura. Následne žalovaný žalobkyni zaslal prehľad platieb,

z ktorého vyplýva, že za obdobie od 13.10.2015 do 13.03.2017 prijal ďalšie platby vo výške 360 eur. Žalobkyňa žalovanému vykonávala úhrady pravidelne od 14.01.2011 až do 13.03.2017 pričom má za to, že ide o pokračujúce bezdôvodné obohatenie, ako celok, teda, ak posledná splátka bola uhradená v 10 ročnej lehote, tak aj predošlé platby - úhrady sú súčasťou bezdôvodného obohatenia. K tomu poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5XObdo/99/2019 zo dňa 24.5.2022 a na rozsudky Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 7CoCsp/28/2022 zo dňa 30.10.2023 a sp. zn. 6CoCsp/10/2024 zo dňa 13.06.2024.

8. Proti výroku III. o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok vo výroku III. zmenil tak, že žalovanému prizná proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 66,66 %, alternatívne rozsudok vo výroku III. zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Spôsob, akým súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 255 odsek 2 C.s.p. odvolateľ považuje za arbitrárne, zmätočné a jednostranne zvýhodňujúce žalobkyňu ako v konaní menej úspešnú sporovú stranu, to navyše bez poskytnutia náležitého zdôvodnenia tohto postupu. Z odôvodnenia rozhodnutia nemožno vyvodiť, že by súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 257 C.s.p. postupoval, a tento na právnu vec sporových strán aplikoval. Naopak z bodu 38 rozhodnutia explicitne vyplýva, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o trovách konania založil výslovne a výlučne na ustanovení § 255 odsek 2 C.s.p.. Základné právo na súdnu ochranu podľa článku 46 odsek 1 Ústavy SR zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom stanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa článku 6 ods. 1 CSP majú strany sporu v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Uvedený princíp je nevyhnutné podľa odvolateľa uplatniť aj vo vzťahu k otázke náhrady trov konania, keď žiadnu zo sporových strán nemožno bez náležitého dôvodu a mimo zákonom stanovených medzí neprímerane zvýhodňovať. Súd dospel k záveru, že by bolo „nespravodlivé“, aby bola žalobkyni voči žalovanému uložená povinnosť nahradiť trovy konania. Odvolateľ však zastáva názor, že nepriznanie nároku na náhradu trov konania v jeho prospech je voči nemu nutné považovať za nespravodlivé a neprímerane tvrdé, keď je to práve žalovaný, ktorý v súlade s príslušným legislatívnym postupom riadne a včas uplatnil prostriedky procesnej obrany a vzniesol voči žalobkyňou uplatnenému nároku námietku premlčania, ktorú súd prvej inštancie vyhodnotil ako dôvodnú. Uplatnenie námietky premlčania predstavuje zákonný spôsob procesnej obrany, ktorý nemožno považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi alebo zásadami spravodlivosti. Námietka premlčania je legitímnym prostriedkom obrany v zmysle princípu kontradiktórnosti konania. Uplatnenie tejto procesnej obrany preto nemožno považovať za okolnosť podmieňujúcu vznik oprávnenia súdu na nepriznanie nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 257 C.s.p. - a to aj v prípade, ak by k uvedenému súd prvej inštancie pristúpil. Navyše, podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrenom v Náleze so sp. zn. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020: „Judikatúra i aplikačná prax tiež zdôrazňuje, že ak má súd v úmysle použiť moderačné právo, alebo ak jeho použitie niektorá zo strán navrhne, súd musí umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila. Súd je v prípade použitia § 257 CSP povinný vytvoriť procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k jeho použitiu. Ústavný súd zistil, že v právnej veci sťažovateľa krajský súd neumožnil stranám sporu zaujať stanovisko k aplikácii § 257 C.s.p.“

9. K odvolaniu žalovaného podala vyjadrenie žalobkyňa. Uviedla, že preukázala, že sa o bezdôvodnom obohatení (o plnení pre žalovaného, na ktorého bola neplatne postúpená pohľadávka zo strany pôvodného veriteľa) dozvedela dňa 21.12.2024, a že podľa nesporných tvrdení sporových strán uskutočnila poslednú úhradu žalovanému dňa 13.03.2017, kedy sa bezdôvodné obohacovanie žalovaného skončilo. Preto až od momentu vykonania poslednej úhrady začala žalobkyni plynúť objektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia ako celku vytvoreného jednotlivými skoršími úhradami realizovanými v prospech žalovaného.

10. K odvolaniu žalobkyne podal vyjadrenie žalovaný. Uviedol, že súd prvej inštancie sa vo svojom odôvodnení napádaného rozsudku dostatočne a detailne vysporiadal s argumentačnou líniou týkajúcou sa premlčacej doby reflektujúcej premlčanie úhrad vykonaných pred 13. novembrom 2014 a to najmä vo svetle ustanovenia § 107 Občianskeho zákonníka. Právny názor súdu prvej inštancie vyjadrený najmä v bodoch 32, 34 a 35 napádaného rozsudku považujeme za vecne správny, a zodpovedajúci príslušnej právnej úprave, ako aj argumentácii prezentovanej v rozhodnutiach najvyšších súdnych

autorít. Žalobkyňa ako odvolateľ absenciou svojej argumentácie nepoukázala na ňou vnímané súvislosti a argumenty poukazujúce na podanie predmetného odvolania v spojitosti v ňom uvedených konkrétnych súdnych rozhodnutiach. S poukazom na uvedené a na odvolateľom v odvolaní uvádzané rozhodnutia súdov má žalovaný za to, že dotknuté rozhodnutia nie je možné modifikovať na toto konanie, keďže absentuje odvolateľom prezentovaný rozsah a samotný náhľad na spojitosť týchto rozhodnutí s dotknutým konaním a taktiež vecnosť týchto rozhodnutí obchádza toto konanie. Žalobkyňa svojim odvolaním napáda okrem výroku II. dotknutého rozhodnutia aj jeho výrok III., ktorému sa ale vo svojom odôvodnení odvolania a právnej argumentácii vôbec nevenuje.

11. K vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu žalovaného podal vyjadrenie žalovaný. Predmetným vyjadrením žalobkyňa do konania neuvádza žiadne nové skutočnosti ani právnu argumentáciu, žalovaný v tomto štádiu konania nepovažuje za potrebné vecne obširne reagovať, nakoľko na strane žalobkyne absentuje relevantné doplnenie alebo rozšírenie argumentov k meritu veci. Za účelom zachovania hospodárnosti tohto podania, týmto žalovaný odkazuje na prechádzajúcu obsahovo obširnú argumentáciu obsiahnutú v podanom vyjadrení zo dňa 20. júna 2025, na základe ktorej má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie je nutné považovať za vecne nesprávny, a to vo výrokoch I. a II. Pričom svoj odvolací návrh k napádanému výroku III. je formulovaný v článku IV predmetného vyjadrenia.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ustanovenia § 34 odsek 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozhodnutie, okrem výroku I., ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovení § 379 a § 380 C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

13. Podľa ustanovenia § 100 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa odseku 2, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

14. Podľa ustanovenia § 107 odsek 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa odseku 2, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 11.02.2008 bola medzi Poštovou bankou, a.s. ako veriteľom (ďalej len „veriteľ“) a žalobkyňou ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 80.000 Sk, ktorý mala žalobkyňa vrátiť v 60 mesačných splátkach po 2.264 Sk, pričom celková výška nákladov mala predstavovať sumu 44.494,51 Sk. Dátum konečnej splatnosti bol dohodnutý na deň 11.02.2013.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že listom zo dňa 07.05.2009 s označením „Vec: Výzva na splatenie úveru s príslušenstvom“ chcel veriteľ pristúpiť k mimoriadnemu zosplateniu úveru poskytnutého na základe Zmluvy o úvere. Súd prvej inštancie uvedené zosplatenie právne posúdil ako neplatné v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. K záveru o neplatnosti dospel aj v prípade nasledujúcich zmlúv o postúpení pohľadávky, a to Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.12.2010 uzatvorenej medzi veriteľom ako postupcom a spoločnosťou BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupníkom a Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 24.02.2011 uzatvorenej medzi spoločnosťou BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupcom a spoločnosťou PRO CIVITAS, s.r.o. (právny predchodca žalovaného) ako postupníkom. Uvedený záver súdu prvej inštancie nie je v rámci odvolacieho konania sporný.

17. Rovnako spornou nie je v rámci odvolacieho konania ani skutočnosť, že žalovaný prijímal platby zo strany žalobkyne bez právneho dôvodu (z dôvodu absolútnej neplatnosti zmlúv o postúpení pohľadávky, ktorou veriteľ disponoval voči žalobkyňi).

18. Spornou nie je ani výška platieb bezdôvodne prijatých žalovaným zo strany žalobkyne (č.l. 4 a 10, 11 súdneho spisu).

19. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie plynutia premlčacej doby a to vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným v rámci prvoinštančného konania. Z odvolania podaného zo strany žalobkyne vyplýva, že táto sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého objektívna premlčacia doba začína plynúť jednotlivo, pre konkrétne úhrady („splátky“) zrealizované zo strany žalobkyne v prospech žalovaného.

20. Odvolací súd na úvod uvádza, že súd prvej inštancie správne ustálil, že v prípade objektívnej premlčacej doby je potrebné uplatňovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu na vydanie bezdôvodného obohatenia.

21. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však nevyplýva, prečo v danom prípade dospel súd prvej inštancie k záveru o začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby, ktorý prvoinštančný súd spájal s úhradou jednotlivých splátok.

22. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť. Pri postupnom pokračujúcom získavaní majetkových hodnôt, treba z hľadiska premlčania za samostatné nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia vo všeobecnosti považovať nároky, ktoré vznikli zo samostatných oddeliteľných prípadov bezdôvodného obohatenia, aj keď ide o rovnaké subjekty a rovnaké skutkové podstaty zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Na uplatnenie každého takéhoto nároku začína plynúť premlčacia doba osobitne. Ak však nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia tvorí jeden celok, premlčacie doby začínajú plynúť až po skončení bezdôvodného obohacovania sa.

23. Pokiaľ však ide o stanovený začiatok plynutia skúmanej premlčacej lehoty, vzhľadom na okolnosti daného prípadu existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ sa počas stanovenej lehoty nebude dovolávať práv, ktoré mu priznáva právo únie, v dôsledku čoho by sa ocitol v situácii, že by tieto práva nemohol uplatniť. V danom prípade by totiž mohlo dôjsť k situácii, kedy by nárok spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia bol premlčaný (z dôvodu uplynutia objektívnej premlčacej doby) ešte skôr, ako sa o tom, že plní bez právneho dôvodu vôbec mohol objektivne dozvedieť.

24. V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť znevýhodnené postavenie, v ktorom sa spotrebiteľia nachádzajú voči predajcom alebo dodávateľom, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a skutočnosť, že je možné, že spotrebiteľia nevedia o svojich právach vyplývajúcich zo Smernice 93/13 alebo zo Smernice 2008/48, prípadne že nepoznajú ich rozsah.

25. Ako pritom v uviedol generálny advokát v bodoch 71 až 73 svojich návrhov vo veci C-485/19, zmluvy o úvere, akou je zmluva, o akú ide vo veci samej, sa vo všeobecnosti plnia počas dlhého obdobia, a preto, ak je udalosťou, na základe ktorej začína plynúť trojročná premlčacia lehota, akákoľvek platba uskutočnená dlžníkom, čo musí overiť vnútroštátny súd, nemožno vylúčiť, že prinajmenšom pre časť uskutočnených platieb môže dôjsť k uplynutiu premlčacej lehoty ešte predtým, než sa skončí platnosť zmluvy, takže takýto režim premlčania môže spotrebiteľom systematicky odopierať možnosť domáhať sa vrátenia platieb uskutočnených na základe zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s uvedenými smernicami.

26. Podľa odvolacieho súdu je potrebné vyššie uvedený názor zohľadniť aj v prípade plynutia objektívnej premlčacej doby. Právne predpisy od spotrebiteľa vyžadujú, aby podal žalobu v lehote 3/10 rokov od kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo. V danom prípade pritom spotrebiteľ plnil žalovanému v domnieke, že ide o osobu veriteľa, ktorému má plniť. Až dňa 21.12.2024, teda potom ako svoju Zmluvu o úvere predložila Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS sa žalobkyňa dozvedela, že jej pôvodný veriteľ zjavne nepostupoval pri zosplatnení úveru v súlade so zákonom.

27. Judikatúra Súdneho dvora EÚ má zásadný vplyv na vnútroštátne právo členských štátov, vrátane úpravy plynutia premlčacej doby. Tento vplyv je spravidla nepriamy, spočívajúci vo výklade práva EÚ, ktorý musia vnútroštátne súdy a orgány rešpektovať a aplikovať, aj keby to znamenalo zmenu vnútroštátnej judikatúry alebo neaplikovanie vnútroštátnych ustanovení, ktoré sú v rozpore s právom EÚ. Vnútroštátna úprava premlčacej lehoty nesmie byť v rozpore so zásadou efektivity práva EÚ. Znamená to, že nesmie prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť uplatnenie práv priznaných právom EÚ. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje najmä na závery Súdneho dvora vo veci C-561/21 a C-485/19.

28. Odvolací súd tiež poukazuje na skutočnosť, že Zmluva o úvere tvorila jeden celok, pričom žalobkyňa z titulu tejto zmluvy uhrádzala veriteľovi (a domnelým veriteľom) plnenia v priebehu niekoľkých rokov. Pokiaľ žalovaný dlhodobo získaval bezdôvodné obohatenie prijímaním plnení bez právneho dôvodu, odvolaciemu súdu sa javí, že nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia musí rovnako ako Zmluvy o úvere, z ktorej tento nárok vznikol, tvoriť jeden celok. V takomto prípade tak premlčacie doby začínajú plynúť až po skončení bezdôvodného obohacovania sa, tzn. po poslednej úhrade v prospech žalovaného, dňa 13.03.2017.

29. V súvislosti so začiatkom plynutia objektívnej premlčacej doby tiež odvolací súd poukazuje na rozhodnutia tunajšieho súdu, a to rozsudok sp. zn. 6CoCsp/10/2024-89 zo dňa 13.06.2024, ako aj rozsudok sp. zn. 7CoCsp/28/2022-498 zo dňa 30.01.2023.

30. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a dôvody, odvolací súd v súlade s ustanovením § 389 odsek 1 písm. b), c) C.s.p. rozsudok vo výroku II. a súvisiacom výroku III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Po vrátení veci zaujme súd prvej inštancie stanovisko k začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby, zohľadňujúc pritom vyššie uvedenú judikatúru Súdneho dvora EÚ, ako aj vplyv týchto rozhodnutí na prejednávajúcu vec.

31. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 odsek 3 C.s.p.).

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 odsek 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 odsek 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).